SVOBODA — UKRAINIAN DAILY | СВОБОДА — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 226. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 28, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 28-го ЛИСТОПАДА 1992. Ч. 226. РІК XCIX.

ШВЕЦІЯ І УКРАЇНА ЗАТІСНЮЮТЬ ЗВ'ЯЗКИ

Київ (УНІАР). — Минулого тижня Голова Верховної Ради Іван Плющ прийняв амбасадора Швеції в Україні Мартіна Гальквіста.

І. Плющ дав високу оцінку дружнім стосункам між Швецією та Україною. „Нам конче необхідний сьогодні досвід таких багатих держав, як Швеція, — сказав голова українського парляменту, — і сьогодні в розбудові незалежної України велику ролю відіграють не форми владних структур в Україні, а їх суть".

М. Гальквіст запевнив голову Верховної Ради України, що докладе всіх зусиль для дальшого зміцнення економічних зв'язків між Швецією та Україною.

ФОЛКТЕАТР О. СТАХІВА В ПІТТСБУРЗІ

Піттсбург. — Фольклорний театр Остапа Стахіва виступить тут у неділю, 29-го листопада в залі церкви свв. Петра і Павла, 29 Менсфілд бульвар. Початок о год. 7:30 вечора.

КУК закупив резиденцію для Л. Лук'яненка

Вінніпег, Ман. — Як повідомляють з канцелярії Конгресу Українців Канади, Екзекутива Централі завершила купівлю резиденції для амбасадора України до Канади Левка Лук'яненка.

Дім знаходиться у престижевій дільниці Оттави при Айленд Парк Драйв поряд з резиденцією мехіканського амбасадора. За будівлю заплачено 675,000 дол. і 12-го листопада амбасадор Л. Лук'яненко з дружиною Надією отримали ключі від резиденції та переїхали туди.

Поряд з купівлею резиденції КУК видав на потреби амбасади 142,000 дол. з метою покращення загального положення українського дипломатичного корпусу в Канаді, в цей спосіб намагаючись якнайкраще виконати довірену йому відповідальність у зберіганні та витраті фондів, зібраних через відкритий КУК фонд амбасади України в Канаді.

КУК встановив на таку ціль бюджет на суму 1,250,000 дол. на перший рік, виповнюючи тим прохання Уряду України.

М. Ковач відвідав Київ

Київ (УНІАР). — До столиці України на офіційні ділові відвідини у п'ятницю, 20-го листопада, прибув голова парляменту Чехо-Словаччини Міхал Ковач. Чехо-словацьких гостей зустрічали заступник голови Верховної Ради України Володимир Гриньов, міністер закордонних справ України Анатолій Зленко, тим часовий посол Чехо-Словаччини в Україні Карепчар та інші офіційні особи. Відразу по приїзді парляментарі Чехо-Словаччини зустрілися з головою Верховної Ради України Іваном Плющем. Під час розмови І. Плющ сказав, що Україна з увагою спостерігає мирний процес розподілу федеральної власности, що відбувається в Чехо-Словаччині, оскільки ця проблематика є актуальною і для України, надто через односторонні дії Росії щодо розподілу власности колишнього СССР. Голова Верховної Ради висловив надію, що зв'язки між трьома державами успішно розвиватимуться й надалі.

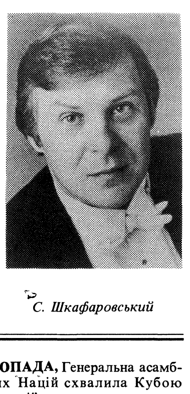
Члени делеґації зустрілися також з міністром закордонних справ України Анатолієм Зленком. Гостей цікавив український досвід входу у світову спільноту та створення власних демократичних структур за кордоном. Керівник зовнішньополітичного міністерства України розповів про головні напрямки діяльности МЗС.

У посольстві Чехо-Словаччини відбулася пресова конференція делеґації. М. Ковач зазначив, що Україна готова визнати в майбутньому Чехію та Словаччину як незалежні республіки і підтримати прийняття їх до ООН та інших міжнародних організацій. М. Ковач також підкреслив, що Чехо-Словаччина не має територіяльних претенсій до України.

С. Шкафаровський виступить в Карнеґі Голл

Ню Йорк. — Стефан Шкафаровський, бас, виступить тут між іншими знаними солістами у святкуванні, присвяченому 150-річчю опери Джузеппе Верді „Набукко".

Імпреза відбудеться у середу, 9-го грудня, в Карнеґі Голл, початок о год. 6-ій вечора. В ній візьмуть участь оркестра та хор Ню Йорк ґранд опери під диригентурою та мистецьким керівництвом Вінсента Ля Сельви. Квитки можна придбати, телефонуючи до Carnegie Charge (212) 247-7800.

С. Шкафаровський

У ВІВТОРОК, 24-ГО ЛИСТОПАДА, Генеральна асамблея Організації Об'єднаних Націй схвалила Кубою запропоновану резолюцію, в якій ставиться вимогу до ЗСА припинити 30-літнє ембарго проти Куби. Хоча резолюції Генеральної асамблеї не є зобов'язуючими, то на думку політичних аналітиків цей крок вказує, що багато країн, які звичайно підтримують ЗСА, цим разом своїм голосуванням дали до зрозуміння Урядові ЗСА, що найновіший закон про зміцнення згаданого ембарґо проти Куби їм не подобається. За резолюцією голосувало 59 країн, три проти, а 79 стрималося від голосування.

А. Зленко звітував

Київ (УНІАР). — Напередодні першої річниці підтвердження незалежности України, в Українському Інституті Міжнародних Відносин відбулася зустріч міністра закордонних справ України Анатолія Зленка та керівництва Міністерства Закордонних Справ України з викладачами та студентами інституту.

У своєму виступі А. Зленко поділився з присутніми думками щодо зовнішньої політики України та розповів про досягнення і проблеми у діяльності його міністерства. Він повідомив, що від 1-го грудня минулого року Україну визнали 130 держав, а 101 з них встановили дипломатичні відносини. Амбасади України працюють у 23-ох країнах, ще у 17-ти діють дипломатичні представництва. За цей час Україна вступила до НБСЕ, Північноатлянтійської ради співробітництва, Світового банку та низки впливових міжнародних організацій. Завдяки праці МЗС України розроблено і підписано 17 міжнародних, 33 міжурядових і понад 100 міжвідомчих угод. Зовнішньоекономічне міністерство активно сприяє виходові підприємств і організацій України на міжнародний ринок.

А. Зленко наголосив, що Україна не є ворогом жодної держави, не висуває територіяльних претенсій і не визнає їх від інших держав. Україна виступає за вирішення конфліктів мирними засобами і засуджує війну як засіб зовнішньої політики.

Він зазначив, що міжнародна політика України сприяла також визнанню інших республік колишнього СССР. Саме завдяки Україні створено СНД і не допущено організації надержавного центру, проходить цивілізований розподіл активів і пасивів Радянського Союзу.

Головною проблемою МЗС є розбудова дипломатичних представництв України за кордоном. Не вистачає професійних дипломатів — серед 23-ох амбасадорів є лише 12.

В. Чорновіл говорить про Б. Єльцина і О. Руцкого

Київ (УНІАР). — Відповідаючи на запитання кореспондента „Рух-прес", співголова Народного Руху України Вячеслав Чорновіл висловив сподівання, що недавна заява Боріса Єльцина про необхідність запровадження розрахунків між Росією та Україною у твердій валюті та за світовими цінами залишиться тільки заявою. „Відстоюючи політичну незалежність, ми не можемо одразу розривати існуючі економічні зв'язки", — вважає Чорновіл. „Разом з тим, мені б не хотілося надто критикувати Єльцина, який сьогодні є ґарантом мирного характеру російсько-українських відносин". В. Чорновіл також назвав „політичним хамством" недавню заяву віцепрезидента Росії Олександра Руцкого про необхідність повернення до складу Росії Криму та інших „споконвічних" російських територій. На думку В. Чорновола, для керівника держави неприпустимі подібні безвідповідальні заяви.

Збірний протест таки допомагає

Джерзі Сити, Н. Дж. — В щоденнику „Ню Йорк Таймс" з датою 23-го листопада була поміщена мапа Европи у зв'язку із вісткою, що подорожування по Европі без пашпорту не буде так скоро можливе, як того сподівалися. Досі був плян, що 12 західних держав знесуть вимогу пашпортів вже 1-го січня 1993 року. При цій вістці була подана мапа, на якій на терені колишнього СССР було написано лише „Росія".

Як інформували редакцію „Свободи" читачі, українці з Ню Йорку та околиці численно запротестували телефонами та листами до редакції „Ню Йорк Таймсу".

У висліді цього в середу 25-го листопада появилася щераз мапа Европи на сторінці 12 з поясненням, що поправляється помилку. На місці Росії тепер вже подані Білорусь, Україна і Молдова.

Телемережа Сі-Бі-Ес розпочала передачі в Україні

Джерзі Сити, Н. Дж. — Як повідомив 23-го листопада заступник президента у справах міжнародних зв'язків телевізійна мережа Сі-Бі-Ес розпочала передачу своїх вечірніх і ранніх новинок в Україні і в Росії.

Вечірні новинки Сі-Бі-Ес передають в Москві на каналі ч. 3 о год. 7-ій вранці англійською мовою від понеділка до п'ятниці. В Ст. Петербурзі передають ці вечірні новинки англійською мовою на каналі ч. 6 о год. 7-ій і 7:30 вранці, а відтак повторюють російською мовою о год. 8-ій вечора. Ранні новинки передають о год. 8-ій ранку англійською мовою.

Такий сам розклад передач, як в Ст. Петербурзі є в Києві на українській телевізії.

В січні Сі-Бі-Ес має розпочати передавання вечірніх новинок в Альма Альті, столиці Казахстану, а в дальшому пляні є передачі в Сибірі.

В. ТЕРЕН У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Філядельфія. — Центральна Управа ОДВУ у співпраці з Українським Золотим Хрестом та Метрополітальним Відділом УКРади у Філядельфії влаштовують доповідь гостя з Києва, Віктора Терена, редактора журналу „Розбудова держави", який є чільним органом державницької та національної думки. Доповідь відбудеться у четвер, 3-го грудня, в приміщенні УКУ, 7911 Вайтвуд ровд. Початок о год. 7-ій вечора.

ПОЧАВСЯ ПЕРШИЙ етап виведення російської бригади з Куби. Перша група російських військовослужбовців і їх родин відплила на батьківщину з Гавани на покладі корабля „Іван Франко". Рішення про виведення бригади кількістю 1,500 осіб до половини наступного року було прийняте у вересні, при чому Росія і Куба домовилися забезпечити нормальні умови для своєчасного перевезення військовослужбовців, членів їх родин і особистого майна.

Захід збільшить продаж техніки до СНД

Париж. — Тут відбулася нарада представників західніх держав для координації вивозу товарів до бльоку держав, що постали на місці колишнього СССР. В нараді вперше беруть участь представники держав СНД — України, Росії, Казахстану, Вірменії та інші. Це спільне засідання показує, що ці держави дістануть більшу можливість використовувати і мати у себе сучасну західню техніку і будуть вироблені пляни відповідної контролі вивозу.

Ця зустріч, в якій взяли участь американські офіційні представники, і договорення з державами СНД, показують, що західні держави побоюються, щоб військове обладнання і техніка з держав СНД не переходила за відповідною заплатою до таких держав, які стоять на ворожій стопі із Заходом. Хоч у пресовій конференції в Парижі не була згадана справа продажу такого військового обладнання до Ірану, але дискусії над потребою спільно узгідненого пляну вивозу товарів з держав колишнього СССР вказували на те, що ця справа для західних держав дуже важлива.

В конференції у Парижі взяли участь усі члени НАТО за винятком Ісляндії, як також Австралія і Японія. Представників ЗСА обіцяли виділити 11 мільйонів доларів на наладнання системи контролі вивозу товарів з держав СНД, а також обіцяли допомогти своїм знанням та відповідними силами опрацювати закони щодо вивозу товару і вишколити фахівців митної контролі. Учасники конференції в Парижі надіються, що держави СНД, які бажають узгіднити вивіз технічного приладдя на відповідній базі дадуть свою згоду до кінця цього року.

Рівночасно західні держави мають наступного тижня вирішити, чи вони продовжать час для заплачення боргів Росії.

АВКЦІОН В ЧІКАҐО

Чікаґо (МФВ). — Тут у неділю, 6-го грудня, від год. 1:30 до 6-ої год. вечора відбуватиметься авкціон на підтримку діяльности Українського Інституту Модерного Мистецтва, який збиратиме кошти для помочі Інститутові, розвитку мистецьких і суспільних програм, реставрації приміщень і т. д. На авкціоні відбудеться ліцитація вартісних картин, графіки, квитків до ресторанів та на подорожування. Під час авкціону виконуватиметься джазова музика та подаватимуться закуски та напої. Вступ вільний. Адреса Інституту: 2320 Чікаґо авеню.

У СВІТІ

УЧАСНИКИ ОРГАНІЗАЦІЇ Ісламська конференція мають намір добитися того, щоб ООН зняла ембарґо на торгівлю зброєю з Боснією. Країни-учасниці конференції висловили готовість післати добровільців для участи у воєнних діях боснійських мусулман проти сербів. Керівники ісламської організації повідомили, що готові негайно вислати військове спорядження в Боснію, бо ця країна опинилася беззбройною перед обличчям сербської агресії. Голова Ісламської конференції Гамід Ґабід сказав, що країни-учасниці організації мають намір чинити тиск на світову спільноту, але не уточнив, якого характеру буде цей тиск. Нині на території Боснії воюють добровільці-мусулмани з ряду азійських країн, але їх кількість незначна.

ДЕСЯТКИ ТИСЯЧ мешканців Естонії хочуть дивитися в повному обсязі на телевізійні передавання з Москви і Санкт Петербурґу. Такі попередні підсумки опитування населення, яке провела місцева газета „Молодь Естонії". Підрахунок голосів, що надходять у редакцію, триває. Чутки про припинення трансляції цих програм у зв'язку з фінансовими труднощами як Естонії, так і Росії, розворушили російську громаду республіки вже давно. З нової силою вони почали циркулювати тиждень тому, коли стало відомо, що в 1993 році з трьох нинішніх програм залишиться одна. Проти припинення трансляції висловлюється і багато естонців.

МАТЕРІЯЛЬНА ШКОДА, яку нанесла недавно економіці Албанії повінь у північній частині країни, оцінюється в 350—400 міл. леків (коло 4 міл. дол.). Були повністю знищені 220 і частково пошкоджені 1,400 будинків, в тому числі вісім шкіл, виведені з ладу кілька мостів, затоплені 26,000 гектарів сільськогосподарських земель. Для рятування людей в райони стихійного лиха були вислані військові частини, які мають у своєму розпорядженні гелікоптери, автотранспорт, човни.

ПРЕДСТАВНИК ФРАНЦУЗЬКОГО уряду повідомив, що Париж не може блокувати рішення про зменшення сільськогосподарських субсидій, підписане у Вашінґтоні представниками Спільного ринку і ЗСА в рамках Генеральної угоди про митні тарифи і торгівлю. Побоювання, що Париж має намір використати своє право вето, виникли у решти членів Економічної спільноти зразу ж після виступу французького міністра сільського господарства Жан П'єра Суассона, який заявив, що „Франція ніколи не підпише цієї угоди". Масла у вогонь підлив і прем'єр-міністер П'єр Береговуа, який заявив, що Париж не може погодитися з рішеннями, прийнятими у Вашінґтоні.

НІМЕЦЬКА ГРОМАДСЬКІСТЬ з обуренням зустріла повідомлення про напад правих екстремістів на будинок, де мешкали турецькі імігранти, в місті Мельн, в результаті чого загинули три жінки. В день трагедії тисячі німців у різних містах країни вийшли на вулиці, щоб продемонструвати свою підтримку тим, хто стає жертвами сваволі „поголених голів". За даними поліції, в цьому році в Німеччині зареєстровано 1,600 нападів на чужинців, в результаті чого 16 осіб загинули і сотні були поранені. Жертвами екстремістів стають не тільки чужинці. 17-го листопада у Мюнхені „поголені голови" побили католицького пастора, який співчутливо висловився про імігрантів з Африки.

Б. ЄЛЬЦИН ПОЗБУВСЯ ЩЕ ОДНОГО РЕФОРМАТОРА

Москва. — В четвер, 26-го листопада, президент Росії Боріс Єльцин звільнив з посади державного секретаря Ґеннадія Бурбуліса, свого давнього дорадника і прихильника.

Консервативні сили російського парляменту трактують це як хитрий маневр, що дозволить послабити антиєльцинівську опозицію, і заявляють, що на цей раз Єльцинові не вдасться їх ошукати. Як відомо, російський президент, намагаючись невтралізувати консерватистів, вже пожертвував декількома міністрами-реформаторами, однак залишив на місці Єгора Ґайдара. Член Верховної Ради Росії Владимір Ісаков, який є одним з лідерів забороненого Фронту національного порятунку, сказав, що Єльцин „викидає зі свого президентського оточення одного міністра за другим, ніби мішки з піском, однак цього не досить, бо прийняти нову програму кабінету міністрів з пишною назвою ,антикризова' — означає погодитися з дальшим розпадом країни".

Єгор Ґайдар виступив у четвер перед членами Верховної Ради і запропонував нову програму уряду, в якій, за його словами, „враховано і погляди опозиції, і зроблено новий крок на шляху до ринку". Опозиція поставилася до цієї нової програми також негативно. Лідер парляментарної фракції „Смєна" Міхаїл Челноков заявив, що „настав час обговорювати відповідальність цього злочинного уряду за зруйнування великої Росії".

Тоді ж таки було поставлено на голосування питання про недовір'я урядові Є. Ґайдара, проте необхідної кількости голосів зібрати не вдалося.

Очікують, що уряд оголосить свою програму на з'їзді народних депутатів Росії, який розпочинає працю 1-го грудня.

З'ЇЗД ЛІКАРІВ

Торонто. — У століття поселення українців у Канаді Українське Лікарське Товариство Північної Америки та Відділ УЛТПА в Торонто, Канада, влаштовують науковий з'їзд та з'їзд делегатів, який відбуватиметься від 1-го до 5-го липня 1993 року в Радіссон Плаза Готель Адмірал в Гарборфронті, Торонто. Д-р Андрій Левицький з Чікаґо, голова УЛТПА, та д-р Василь Чепесюк, голова Торонтонського Відділу повідомляють, що докладніші інформації можна отримати поштою і просять зарезервувати цю дату і прибути для численної присутности на з'їзді.

В АМЕРИЦІ

ДВА РОКИ ПІСЛЯ того, як д-р Джек Кеворкіян почав допомагати смертельно хворим особам покінчувати самогубством, леґіслятура стейту Мишиґен вкінці вирішила якось цьому запобігти. Мишиґенська Палата Репрезентантів голосами 72 до 29 схвалили законопроєкт, який акт допомоги при самогубстві уважатиме кримінальним злочином. Подібну ухвалу вже раніше проголосовано також у стейтовому Сенаті, тому політичні знавці уважають, що також не буде затримки зі сторони губернатора стейту, щоби підписати цей законопроєкт і увести його в життя.

ДВА НАЙНОВІШІ звіти Департаменту торгівлі натякають на можливості поліпшення економічної ситуації. У вівторок, 24-го листопада, Департамент торгівлі повідомив, що замовлення на такі довготривалі вироби, як авта, літаки та машинерію зросли у жовтні на 3.9 відсотка. Це найбільший зріст впродовж цілого року. На думку аналітиків ці вістки вплинуть дуже позитивно як на покупців, так і на торгівців, а зокрема напередодні цьогорічного святкового сезону. Виглядає, що виборчі обіцянки новообраного президента додали так потрібного оптимізму не тільки економіці, але й цілій країні, заявив Ед Ярдені, головний економіст відомої фірми цінних паперів С. Дж. Коренс.

У СТЕЙТІ ДЖОРДЖЯ відбулися повторні вибори, у яких республіканець Пол Д. Коверделл переміг демократичного сенатора Вайка Фавлера, не зважаючи на те, що напередодні виборів у понеділок, 23-го листопада, демократичному кандидатові переконувати виборців допомагав новообраний президент Билл Клінтон. Перемога республіканського кандидата П. Коверделла була дуже близькою, бо тільки 51 відсотків до 49. Ця перемога не змінила кількости республіканських місць в Сенаті від дня виборів 3-го листопада, одначе остаточний підрахунок буде аж після 4-го грудня, як Північна Кароляйна обере нового сенатора на місце померлого демократичного сен. Квентіна Бирдіка.

ВИСТУПАЮЧИ ПЕРЕД кореспондентами засобів масової інформації у Вашінґтоні минулого вівтірка, 24-го листопада, колишній секретар Департаменту оборони Каспар Вайнберегер з обуренням виступив проти спеціяльних прокураторів Іран-контра афери. Він заявив, що ці прокуратори використали його у своїй політичній грі, оскаржуючи його перед самими виборами та в цей спосіб, кидаючи ще один сумнів виборцям про участь президента Джорджа Буша у цій справі. К. Вайнберґра обвинувачено у неправдомовності на конґресових переслуханнях. У суді К. Вайнберегер відкинув обвинувачення.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до Фонду Відродження України — УНС вплинуло від членів УНС до середи 25-го листопада, 13,741 чеків-дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

356,082.41

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)
Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

„Свята війна" проти Сербії

У колишній Юґославії було 25 міл. мешканців, з цього понад 2 міл. мусулман, компактною масою майже в Боснії, частинно в Хорватії. Це нащадки колишніх турків, які завоювали східню Римську імперію в половині XVII ст. і залишилися вірними мусулманській вірі по нинішній день. Сербія, як відомо, відповіла збройним походом за усамостійнення спершу Хорватії і Словенії, згодом Боснії і Герцеґовини. Предметом найбільш жорстокої поведінки сербів стали мусулмани, мабуть, тому, що серби, православної віри, ще більше не толерантні супроти мусулман, як супроти католиків. Жертви боснійських мусулман стали такі великі, що вони викликали співчуття і обурення у різних мусулманських країнах, особливо в Савдійській Арабії. Брутальність сербських вояків викликала реакцію в масі мусулман у Боснії й Герцеґовині та частинно й Хорватії, де теж є мусулманська меншина з власною мошеєю у Заґребі. Мусулманські мужчини залишали родини і втікали в гори, де організували партизанську армію. Гаслом тієї армії є „свята війна" мусулманського світу проти Сербії.

На цю тему „Ню Йорк Таймс" з 14-го листопада ц. р. приніс цікаву кореспонденцію із якоїсь місцевости в Боснії, де представник „Ню Йорк Таймсу" перевів довгу розмову з мусулманським старшиною, який подав своє прізвище Абдульазіс, але автор цієї кореспонденції підозріває, що це високий старшина із Савдійської Арабії. Читаємо там, що, на жаль, допомога боснійським і хорватським мусулманам від їхніх побратимів цієї самої віри в різних арабських державах та Ірані — дуже обмежена. Якби дійсно гасло „святої війни" проти Сербії знайшло послух у зовнішньому мусулманському світі і такі держави як Єгипет, Сирія, Савдійська Арабія, Марокко й інші проголосили „святу війну" проти Сербії, то сербський збройний імперіялістичний похід на Балкани знайшов би дуже швидкий і трагічний для Сербії кінець. Теперішній арабський світ не той, що був у 1948 році, коли Ізраїль проголосив свою державність на території британської колонії Палестини і зумів перевести три переможні війни проти арабських сусідів. На жаль — мусулманський у тому числі арабський світ хворів і далі хворіє цією недугою, яка була і частинно сьогодні є трагедією українського народу: незгода, брак єдности, собіпанство, відсутність дисципліни й послуху одному проводові. Це довело до розбиття арабського світу на 10 окремих держав і це вможливлює тепер діяти солідарно й зорганізовано супроти Сербії. Читаємо в отій статті „Ню Йорк Таймсу", що боснійські мусулмани нарікають, що в обороні Кувайту, який упав був жертвою аґресії Іраку, виступила міжнародна коаліція під проводом Америки, а збройний аґресивний похід Сербії, жертвою якої впали головно мусулмани, не знайшов подібної реакції. Порівняння шкутильгає. У війні проти Іраку тільки формально йшлося про Кувайт. Насправді йшлося про загрозу, що Ірак заволодіє цілим, багатим на нафту Близьким Сходом і диктуватиме світові ціну за бензину. Тому війна проти Іраку була війною країн за їхні власні інтереси, — заволодіння Іраком покладами ропи на Близькому Сході було б катастрофою для країн, залежних від імпорту нафти, — тому Рада Безпеки йшла на руку президентові Бушеві, який потребував „леґалізації" воєнного походу проти Іраку. Війна Сербії проти країн колишньої Федерації Юґославії є, так мовити, льокальною справою — льокальною трагедією балканських народів. У всесвітній історії нема випадку, щоб хтось без власного інтересу воював з самої благородности в обороні якоїсь чужої країни. Боснійські чи хорватські мусулмани можуть мати претенсію не до Америки чи держав Західньої Европи, а до побратимів цього самого віровизнання. Християнізм спаював країни Західньої Европи тільки в часі хрестоносних походів — та епоха давно безслідно минулася. Мусулманізм з гаслом „Один Аллах, один його пророк Магомет", сильніший вузол. Але, виявляється, що не такий сильний, щоб Савдійська Арабія й інші арабські держави та Іран, спадкоємець колишньої Персії воювали в обороні мусулман у Боснії.

Симпатії всього культурного світу — по стороні хоробрих боснійських мусулман. Їхня партизанська армія зросла вже до 50,000 вояків. Її особлива вартість у знаменитому ознайомленні з гористим тереном із проваллями й переходами, відомими тільки мешканцям цієї гористої країни. Якщо ця мусулманська армія добровольців причиниться до перемоги над армією сербських аґресорів — це буде її історична заслуга — це буде перемога цієї „святої війни", якої не хочуть вести мусулманські держави та яку повели автохтони в обороні своєї батьківщини і своїх родин проти сербських аґресорів.

Юрій Р. Рибак

ІНФОРМАЦІЯ ЗАВОЙОВУЄ СВІТ

Уже на наших очах час змінює наше довкілля, впливає на наші привички і на наші вигоди побутових умов, себто комфорту. Та візьмімо хоча б сучасну інформацію, що подає пояснення повідомлень про справи, події чи відомості про сучасне життя. Вістки і коментарі в радіо чи телевізії стали нашим хлібом насущним, а наші телефонічні розмови майже зовсім виключили листування. Коли ж зустрічаємось віч-на-віч зі зовнішнім світом, то мимохіть завважуємо великий вплив інформації на структуру його організації та діловодства. За тим усім скривається невидна сила, що її загально звуть комп'ютер, а історики його ім'ям називають добу, в якій якраз живемо.

І саме про вплив комп'ютера на сучасну інформацію подає книжка п. з. The Twilight of Sovereignty: How the Information Revolution is Transforming our World (Присмерк суверенітету: як революція інформації змiняє наш світ). Scribner's 193 рр., 1992. Її автор Волтер В. Врістон — колишній голова Ситікор — це один із найбільш новаторських фінансистів наших часів. Він же ясно відкриває широке геополітичне революційне включення інформації, що посувається повним ходом довкруги нашої земської кулі. Автор пише про це у дуже приступний спосіб з багатим матеріялом історичних подій і розвою економічної думки, що помагає читачеві краще схопити технологічні осяги і примінення інформації. Тут же сама технологія займає радше другорядне значення, бо людські розумові здібності та інтелектуальні ресурси вважається нині головним капіталом. Цей інтелектуальний капітал збільшує очевидно частину національного добробуту. І не диво, що активність тут дуже жива, бо принаймні 80 відс. усіх науковців, які досі жили, живуть нині!. Завдяки їм світ побачили сателіти, телевізія, фекс, клітинний (Cellular) телефон та скрізь поширена комп'ютерська мережа. І не обійшлось тут без потрясення. Суверенітети відчули заникання традиційної сили і випадкових прибутків. Незалежно і від цього як реаґують політичні провідники, комп'ютери продовжують освітлювати екрани інформацією, торговці далі торгують товаром, а вартість валюти встановляють не лише суверенні уряди, але теж ґльобальний плебісцит.

У 1986 році вперше вилетів у простори приватний французький сателіт. Десять хвилин після отримання сателітної вістки про нещастя у Чорнобилі ціни цінних паперів аґрарних компаній підскочили вгору на всіх світових фінансових ринках. І як зазначає автор, то це вперше безчисленні вкладники, купці і звичайні громадяни у цілому світі майже негайно могли довідатись про подію надзвичайної ваги... Знімки чорнобильської нуклеарної катастрофи появились були теж на перших сторінках світової преси. Під натиском опінії колишній Совєтський Союз змінив первісно подану інформацію, признавшись, що наслідки далеко більш серйозні.

Драму економічної продукції, що є основною базою нашого матеріяльного існування, домінували століттями жорстокі сили індустрії. Нині ролю домінації перебирають продукція та процес, де розум має більший вплив, ніж матеріял. Треба признати, що це тяжче реґулювати та контролювати. Воно, однак має свої позитиви, бо скорше і більш рухоме, потребує менше центральної підтримки, менше залежить від природних ресурсів, фізичного положення заводу, або джерела праці людини, як це було досі. Автор доводить, що технологія інформації змінює теж характер сили. Дуже поширене вільне розповсюдження, колись пильно бережено́ї інформації, має революційний вплив на всі верстви суспільства. Інформація змiняє теж відношення між менеджерами, працівниками, фірмами, державою та громадянами, та навіть впливає на балянс сили між народами. Нині погоня за добробутом в більшості — це погоня за інформацією і її примінення до засобів продукції... Народи, що кривавились у війнах за контроль території часто переконувались, що підбиті землі не принесли очікуваної користи, а радше створювали зобов'язання.

Технологія не поминула ЗСА, бо зробила їх „ґльобальною" суспільністю у повному цього слова значенні. Нову міжнародну фінансову систему не збудували політики, економісти, банкири або міністри фінансів, а таки довершила це технологія. Вона зв'язує цілий ґльоб у один електронічний ринок, бо рухом передач зі скорістю світла є змога пересилати гроші та ідеї до кожного місця нашої плянети, практично у мінутах.

Отож, завдяки сучасній інформації та технології сполучення, ґльобальні корпорації та ринки сприяють економічному добробутові, а суверенні та політичні громади продовжують забезпечення та ідентичність громадян.

Колись у древній Греції філософ Платон писав, що демократія не спосібна поширитись поза межу досяжности людського голосу... А нині?!

М. Мельник

ЕКОНОМІЧНА ПРОГРАМА НОВОГО ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА

III

Незвичайно важливим є становище Кучми до приватизації більших підприємств. Вони ж продукують різного роду машини, споживчі товари та переробляють харчові продукти. Вони теж продукують товари на експорт. На цю тему Кучма сказав таке: „Ми повинні... здійснити загальну корпоратизацію середніх та великих підприємств шляхом створення на їх базі акціонерних товариств, зберігаючи на першому етапі контрольний пакет акцій у держави. Треба розпочати повільну приватизацію державних акціонерних товариств після виникнення стабільного попиту на їхні акції, а також провести демонополізацію і структурну реформу промисловости". Цього роду суґестію про корпоратизацію більших підприємств я зробив в грудні минулого року у такій формі: „Є досить очевидним, що середні і великі підприємства повинні б бути переформовані на акційні спілки. Та така реорганізація цілком не значить, що ...всі акції мали б бути зараз продані. Коли б така реформа набрала ширших маштабів (що є абсолютно конечним), тоді в країні не знайшлося б досить грошей, щоб ті всі акції купити. Тоді ті всі підприємства держава мусіла б продати за безцін. Багато краще зробити ось таке: перевести щомога багато підприємств на акційні спілки, але тільки відносно малу частину акцій продавати робітникам за знижені ціни, а решту продавати поступово на біржі. Вживаючи того роду методи поступової приватизації, Уряд через якийсь час мав би більшість акцій у великій кількості підприємств і в багатьох випадках мусів би покривати дефіцити. Розв'язка та не є ідеальна, та тут тяжко подумати про якусь кращу. Очевидно Верховна Рада повинна б встановити якусь дату, до якої Уряд був би зобов'язаний продати всі акції. Таким чином і адміністрація, і робітники знали б, що вони у безконечність не будуть могти надіятись на те, що Уряд буде їх виручати з фінансових клопотів".

Кучму уже критикували західні економісти (наприклад, недавній репортаж в англійському тижневику „Економіст") за таку посередню і поступову методу приватизації. Та вони дивляться тільки на економічну сторону медалі. Не знаючи добре ситуації в Україні, вони не здають собі справи з того, що нагла приватизація того роду підприємств скінчилася б принаймні тридцяти відсотками безробітних, а вслід за тим масовими страйками і хто зна чим іншим. І тому треба надіятись, що Кучма не буде звертати уваги на цього роду критику.

Прем'єр-міністер Кучма має теж добрий підхід до таких найбільш основних проблем, як грошова реформа, бюджетний дефіцит та структура податків. На його думку, однією з головних причин економічної кризи це „...ставлення держави до підприємства і підприємця як до дійної корови, що приречена на заріз. Доки ми не змінимо цю ситуацію, падіння виробництва не зупинити. Треба кардинально змінити не тільки податкову систему, а й пріоритети у стосунках чиновника та підприємця.(...) Реформа фінансової системи повинна відновити в Україні повноцінні гроші, повернути їм природні функції, втрачені внаслідок неконтрольованої емісії і проґресуючої інфляції. Власна валюта необхідна Україні не як самоціль або символ державности, а як засіб реалізації економічних реформ. Необхідною і достатньою умовою її впровадження є стабілізація економіки. Вкрай серйозним завданням є мінімізація державного дефіциту. Зменшення податків і зміна бази оподаткування з доходу на прибуток повинні пожвавити виробництво. Це також може збільшити прибуткову частину бюджету за рахунок усунення причин, що змушують підприємства приховувати справжні прибутки. Необхідно терміново впровадити комплекс антиінфляційних заходів, зокрема ввести залежність зростання заробітної плати від збільшен-

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про різні причини до подяки

Шукаєте за такими цього тижня, коли ЗСА відзначають це дуже шановане і придержуване родинне свято?

Чи, може, уважаєте, як багато тут живучих українців, що воно не є варте аж такого дякування, бо, мовляв, „за що я можу дякувати"?

А все ж ми можемо за багато дечого, навіть дуже дрібного, дякувати Богові, але також нашим близьким, як лише трішки над тим призадумаємося, а не беремо все, що діється довкруги нас, як самозрозуміле.

Не допомагає до нашого настрою також, коли ми бачимо все лише у темних кольорах і уважаємо, що радуватися чи дякувати за щось ніяк непотрібно.

Може і нашим найближчим приходить саме тепер такий настрій, може допомагають до того і події в світі, а передусім в Україні, що не йдуть так швидко і позитивно, як ми усі собі того бажаємо. А все ж — тільки подумаймо на коротку хвилину, — чи могли ми ще два-три роки тому мріяти, думати, що ось тепер, у листопаді 1992 року, зможемо дякувати Богові, що таки сповнив наше бажання, наші молитви і пісні?

Але, розуміється, нічого не приходить даром і вже коли ми до того, що сталося, не приложили рук, то бодай дякуймо в душі, що таке сталося.

Ось і одна з причин, про яку можемо тепер усі без вийнятку подумати, саме тоді, коли ціла американська країна урочисто відзначає День Подяки.

А друга, трохи іншого характеру, насунулася мені саме останніми днями, коли доводиться відвідувати немічних у старечому домі, які, замкнені у чотирьох стінах, погасають як свічки, що раз менші й менші, скапують останніми краплинами воску. Ці загублені обличчя людей, що часто не знають, де і чому вони там є, або дісталися в те чуже оточення не з власного бажання, а силоміць, і в них одне бажання — вернутися до свого дому. Коли ви маєте нагоду поглянути на ці обличчя, на цей здивований безмежно сумний погляд їхніх очей, коли побудете на таких відвідинах принаймні годину — тоді, вийшовши на вулицю і побачивши лише широке синє небо, віддихаєте глибоко і дякуєте Богові з цілого серця, що вас ще не зустріла така доля.

А скільки ще інших причин можемо знайти, щоб забути бодай на один день частину наших спільних та особистих нарікань, невдоволень і таки пошукати ясного промінчика, що може викликати усмішку і якесь тихе вдоволення, що ми живемо, діємо, що ми можемо комусь допомогти, зробити добре діло чи просто показати трішки серця.

Хай не дивуються наші гості чи близькі з України, що ми саме до того свята в Америці знайшли стільки зрозуміння і так його приймаємо. Бо у нього стільки можна, як хочеться, знайти людського, коли не дивитись лише поверхово на самі зовнішні його атрибути, як от хоча б сконсумовання індика.

Їдучи сьогодні до редакції, я знайшла без вагання причину до моєї подяки Богові, але, як підкреслило це почуття, те, коли несподіваний телефон перервав ці думки. Давня знайома, з якою тепер дуже рідко маємо можливість зустрічатися, подзвонила лиш тому, щоб з Днем Подяки привітати і подякувати за дуже дрібні добрі діла, які мені колись, на початку нашого важкого спільного сусідського життя в цій країні, вдалося зробити.

Чи цей несподіваний телефон не може ззорушити і надати ще більше значення тому святові, що було нам чуже, а тепер набирає щораз більшого значення?

О-КА

Володимир Жила

МИСТЕЦЬ КОЛЬОРИСТИЧНОГО БАГАТСТВА

Петро Мегик, „Монографія мистця й альбом праць", за редакцією Святослава Гординського, Об'єднання Мистців Українців в Америці, Відділ у Філядельфії, Філядельфія, 1992, стор.160.

II

Євген Блакитний у статті „Творчість Петра Мегика" подає деякі дуже цікаві риси мистця. Він стверджує, що „Перше загальне враження від Мегика-мистця, це зрівноваженість і гармонія, прагнення досконалости в кожному його творі, чи то буде краєвид, мертва натура чи портрет. Нічого зайвого, нічого випадкового, нічого дратуючого. Навіть сильних кольорових контрастів уникає мистець. Все в міру — зрівноважена міцна композиційна побудова твору, добрий рисунок, гармонійно зі смаком підібрана кольорова гама, добре розроблені пляни в краєвидах — їх перспектива". Це одно з кращих визначень П. Мегика як мистця. Блакитний на противагу Гординському вважає, що П. Мегик не був мистцем „спокою". І таким він не міг бути, бо його вдача була далеко „неспокійна". Він людина непосидюча, бурхлива і пристрасна. Йому спокій був чужий, незважаючи на те, що він був організатором та головою мистецького гуртка „Спокій" у Варшаві . Я особисто пригадую довгу розмову з мистцем в січні 1990 року, коли оглядаючи його картини я мимоволі назвав його мистцем спокою, він тут же спалахнув і сказав „таким Гординський мене називає. Це зовсім не відповідає правді, я людина бурхлива, сповнена хвилювань, нестримна в житті, а ще більше в моїх **мистецьких виявах**". Слушно підмічує Блакитний, що в сюжетах своїх творів П. Мегик обмежував себе простими буденними предметами, як вазони, квіти, городина, звичайна цегла тощо. І все це він опоетизовував мазками пензля, що свідчило „**про його високу культуру як мистця**".

А тепер хочемо ще відзначити одне цікаве визначення, яке ми помітили лише у Блакитного. Він пише, що у П. Мегика „безпомилкове точне відчуття кольору, форми та лінеарної композиції. Його краєвиди насичені повітрям та сонцем. Дивлячись на них, можна навіть встановити, в яку пору дня та при якій погоді малювався той чи інший краєвид".

З великою приємністю я прочитав також статтю „Унікальна людина", що її написав Василь Дорошенко — учень, а згодом друкар П. Мегика. Це не мистецька стаття, а нарис про П. Мегика як людину, яка всюди стояла в аванґарді. Автор замітно торкнувся і журналу „Нотатки з мистецтва". Над цим виданням П. Мегик працював від травня 1963 року до листопада 1990 року, кругло 27 років. І за цей час появилося 30 чисел „Нотаток". Тут він виконував усю редакційну працю, адміністрацію, кореспонденцію та експедицію і то безкоштовно. За цей час видання зросло з 48 до 80 сторінок друку, а його початковий тираж 500 примірників збільшився удвічі. „Нотатки" дійшли і на Україну та знайшли собі місце майже в усіх головніших державних і університетських бібліотеках світу. А все це завдяки безкорисній і потужній праці П. Мегика.

У збірник увійшла також і одна стаття по-англійськи, що її опрацювала Марія Дзвінка Барабах.

У виданні 78 кольорових репродукцій і 14 рисунків. Рисунок для П. Мегика — це окрема незалежна мистецька форма. Про неї вже в 1962 році С. Гординський писав таке: „Мегик ставиться до рисунка з повним розумінням його важности. Як дослідник старих українських форм, він зацікавлений передусім у проблемі мистецької традиції. Ця традиція витворила ритм лінії і строгий майже графічний рисунок, який обминає деталі і прямо зображує суть даного об'єкта". І так у рисунку, на нашу думку, П. Мегик більше, як деінде шукає монументального виразу деталі, підпорядкованої цілості. І таким чином творить власну систему рисунка, побудованого на власному сприйманні та на власній системі зображення речей.

Оцінюючи книгу хочемо сказати, що найпершою позитивною якістю монографії вважаємо ту особливість, що розвиток майстерности П. Мегика тут розглядається у **зв'язках з творчістю інших мистців**. Таким чином із сторінок монографії в атмосфері живих міжмистецьких взаємозв'язків виростає постать П. Мегика як талановитого мистця, громадянина і борця за українське мистецтво. Далі хочемо підкреслити той факт, що дослідники в своїх статтях ніде не зв'язують своїх поглядів з традиційно-усталеними теоріями. І тому їхня книга написана сміливо і з достатньою арґументацією висновків про більшість аналізованих мистецьких картин. А становлення майстерности П. Мегика вони ілюструють текстуальною аналізою окремих картин, зіставляючи різні варіянти та редакції своїх висновків.

Звернімо увагу і на деякі, на нашу думку, дискусійні положення рецензованої книги. Насамперед — щодо періодизації мистецької діяльности П. Мегика. В монографії вказується тільки на два переломні моменти у його творчості, а саме, на 20-ті і 50-ті роки, коли викристалізовувався властивий йому стиль. Це, зрозуміло, великі переломи. Але вони постали внаслідок попередніх етапних зрушень , тісно пов'язаних з еволюцією мистецького таланту П. Мегика, які б треба було все таки назвати. Недоцінюється в монографії і ролі творчої методи в праці мистця — вийти за межі мистецької традиції, взявши з неї все найперспективніше. Не згадується тут і автобіографічних елементів, а хіба таких не було в творчості П. Мегика? Інша справа, що кожен високомистецький твір, крім суб'єктивного начала, має і загальнолюдське, яке в кожній людині дає щось нове, залежно від її досвіду й розуміння мистецтва.

У книзі маємо кілька важливих фотографій як погруддя Петра Мегика, Петро Мегик 1920 року у Варшаві, Петро Мегик малює, Петро Мегик з дружиною Дарією в шістдесятих роках у Філядельфії. Виставка Петра Мегика у Філядельфії 1979 року. Петро Мегик в Київській опері в товаристві Марії Мурованої і Дмитра Гнатюка, директорка Опери, Петро Мегик серед своєї родини на Буковині, жовтень, 1991 року та інші. У монографії є коротка бібліографія. Книгу в цілому видано культурно на доброму папері і без помилок.

Названі нами дискусійні положення жодною мірою не применшують значення цієї книги як фундаментальної праці в галузі пізнання життя і творчости Петра Мегика. Вона прикрасить книжкову полицю кожного шанувальника мистецтва в діяспорі й на батьківщині.

Низький уклін І. Мазепі

Біля пропам'ятної плити з силюетом Івана Мазепи в Батурині.

В день мого прибуття до Києва, 15-го серпня 1992 року, я отримав запрошення від проводу Ради Чернігівського обласного Т-ва „Просвіта", з членами якого я запізнався під час мого перебування в травні ц.р. в Україні. В цьому запрошенні Рада писала: „Запрошуємо Вас на козацьке свято, яке пройде 16-го серпня 1992 року в колишній гетьманській столиці Батурині".

Не дивлячись на ряд важливих справ, які чекали на мене в Києві та на щойно завершену подорож з Ню Йорку до Києва, ідея цього свята в Батурині для мене була настільки захоплюючою, що я готовий був відкласти все на світі, аби взяти участь у цій історичній події — посвяченні меморіяльної плити великому Гетьманові України Іванові Мазепі та помолитись до символічної могили з високим дубовим хрестом — пам'ятником „мазепинців", які впали в нерівних боях з військом „скаженого Петра".

В неділю, 16-го серпня, в день спеки, урядове авто поспішало до Батурина, аби не спізнитись на початок святочної програми. На межі Київської і Чернігівської областей сталася несподівана, принаймні для мене, подія. Нас зустріла група батуринської молоді в українських кольорових одностроях, щоб привітати делегацію з Києва, і зокрема мене, як голову Уряду УНР в екзилі, обдарувати традиційним короваєм (хлібом і сіллю). Після братніх привітів ми всі разом незабаром прибули до Батурина.

В околиці цього містечка на просторій, виповненій вщерть народом поляні стояла ще свіжа висока могила з дубовим хрестом. Могилу поставлено в пам'ять запорозьких лицарів, що загинули в боях з московською навалою — багаточисельною армією маршала Меньшікова. Вони загинули за волю України. Недалеко, поруч з могилою, в центрі гранітно-кам'яного напису була вкладена велика пам'ятна плита з силюетом славного Гетьмана Мазепи та написом:

„Вклонімось цій землі!
З неї черпав силу Гетьман України Мазепа
з ім'ям якого пов'язане славне і трагічне
в історії Його Вітчизни"

Впродовж 283 років на цій кров'ю політій землі стояла глуха пустка. Орди Петра І спалили, зруйнували і зрівняли з землею все, аби знищити пам'ять славної мазепинської доби та її творця — людини, яка, як писав Володимир Сосюра, хотіла Україні „від щирого серця добра".

Свято започатковано Божою Службою біля могили пам'ятника і меморіяльної плити. Чудово співав церковний хор. Після церковної служби святкування перенеслось до великого футбольного поля, де була споруджена величезна сцена для виконавців програми цього свята. Його відкрив голова міської управи, який покликав до слова голову делегації Верховної Ради і Уряду України, а після нього голову Уряду в екзилі І. М. Самійленка, потім провід Чернігівської области та представників різних районів. Після офіційної частини розпочалась багата та добре організована мистецька частина: співи, танці, музика, включно з азартними вправами козацької кінноти.

Не можу забути виключну увагу і гостинність, яку вділили провід та учасники цього свята своєму землякові гостеві з-за океану, голові УНР в екзилі. Було безліч запитань, побажань, які свідчили і про надії, і про розчарування, зокрема повільністю обіцяних реформ. Учителі і студенти, в свою чергу, турбувались браком відповідних підручників, особливо з історії України. Не менше турбує їх незгода між партіями в демократичному таборі. Безглуздий та безконечний ріст партій витворює почуття зневіри, а одночасно і тугу за єдністю. Пригадую вибух схвалення слухачів моєї промови, коли я підкреслив думку, що Україна потребує і чекає сьогодні не партій взагалі, а партії єдиної думки і чину. Ім'я такої партії „Вільна і Незалежна Україна".

День глибоких вражень скінчився прощальним обідом та братньою подякою господарям незабутнього козацького свята в Батурині. Знову ми в дорозі. Незабаром на горизонті замерехтів блиск золотоверхого Києва, про який вже в XI ст. західня хроніка писала, як про один із найбільших і славних міст Европи. І тут же мимоволі воскресають в пам'яті події, що сталися 284 роки тому в Україні. Україна Гетьмана Івана Мазепи повстає проти насилля і сваволі московських царів. Розлютований Петро І прибуває 5-го листопада 1708 року до міста Глухова. Сім днів пізніше, 12-го листопада, Гетьмана Івана Мазепу було піддано церковному прокляттю. Того ж дня в Москві Патріярх Степан Яворський проголосив також прокляття і по всій московській імперії.

Совєтська Москва зробила в свою чергу все, аби стерти з лиця землі ім'я „зрадника", як вона прозвала Івана Мазепу та мазепинців взагалі. Зробила за те, що він був видатною, великої державницької візії постаттю України.

Та події рухаються вперед. Вони ще не скінчилися. В річницю проголошення державної незалежности України 24-го серпня 1992 року, в соборі св. Софії відправляється урочиста Служба Божа на чолі з Патріярхом Києва і Всієї України Мстиславом. Присутній Президент Л. Кравчук і державний провід України. І тут же проголошується Українською Автокефальною Церквою зняття прокляття Гетьманові Іванові Мазепі, накинене російським царем і Російською Православною Церквою. Іван Мазепа повернувся в Україну. Він — герой і великий державник, як сказав Президент Л. Кравчук, що уже зайняв належне йому місце в історії українського народу.

Іван М. Самійленко

Будинок Мазепи — Музей Державности

Відвідуючи Київ ще в липні, стверджено, що роботи над відновленням будинку поступають вперед. Безперебійно працюють там фахівці-робітники. В зустрічі з представником Президента на місто Київ Іваном Салієм ми отримали запевнення, що до початку літа 1993 року буде відкрито повністю відремонтований будинок. Гроші зібрані на Фонд Будинку Мазепи будуть вжиті на купівлю обладнання й викінчення. Згідно з ухвалою Міської Ради Києва, буде приміщено пропам'ятну таблицю із прізвищами жертводавців, які внесли суму 1,000 дол., або більше.

Від останнього звіту в травні вплинули наступні пожертви: 1,000 дол. — Дарія Козак; 500 дол. — Августин і Оля Ужвяк; по 300 дол. — Зеновія Сидорак, Микола Липовецький (разом 400); 250 дол. — Ірена Стецура; 110 дол. — Григорій Мидляк; по 100 дол. д-р Роман Смик, Теодор і Мира Залуцькі; 25 дол. — Ніна Михалевич; по 10 дол. Павло й Наталія Лисенко, Микола Корінець.

Просимо справити помилку попереднього повідомлення — по 100 дол. д-р Богдан і Віра Томківи та д-р Богдан і Мотря Томківи в пам'ять мґр Ірени Городиловської.

Витрат не було. Зібрано разом з дивідендою на 31-ше жовтня 14,070.14 дол. Щира подяка усім жертводавцям, зокрема меценатам. Ще до кінця цього року просимо слати пожертви до Self-Reliance, Fond Mazepy a/c 5591,558 Summit Ave., Jersey City, N. J., 07306.

Маріян Коць

ЗВЕРНЕННЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА У ДІЯСПОРІ

Із великою приємністю подаємо до відома українського громадянства у діяспорі, що після величавого відкриття пам'ятника ТАРАСОВІ ШЕВЧЕНКОВІ у Львові, нашої роботи, дня 24-го серпня ц. р. ми приступили до праці над викінченням його комплексу, до якого належить т. з. ХВИЛЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВІДРОДЖЕННЯ нашого народу, яка буде подібно як і СТАТУЯ поета та СВІЧНИК виготовлена нами в Буенос Айресі, Арґентина і відлита там же в бронзі та перевезена до Львова і поставлена на вже раніше призначене місце біля пам'ятника.

Ця ХВИЛЯ буде широка на 8, товщиною на 1 і висока на 15 метрів, а на її обох сторонах в релєфі з одного боку будуть зображені постаті із творів Шевченка та культурного відродження нашого народу в 19 і 20-му столітті, а з другого із національно-політичного в тому самому періоді.

Цілий проєкт пам'ятника Шевченкові у Львові, цебто разом із ХВИЛЕЮ вибрало було ЖЮРІ на Республіканському КОНКУРСІ в 1990 році, а за його мистецьким виконанням слідить МИСТЕЦЬКА РАДА міста Львова. Однаково ж ми свідомі того, що в час виготовлення макети згаданої ХВИЛІ наші відомості про національне і політичне відродження нашого народу могли бути не повні, бо іще існував СССР і були базовані переважно на офіційно доступних джерелах. Тепер, коли наші зв'язки із діяспорою знормалізувалися і коли можемо користуватися всіми джерелами стараємося доповнити наші відомості, необхідні до кращого виготовлення згаданої ХВИЛІ. Однаковож ми будемо ДУЖЕ ВДЯЧНІ за всякого рода матеріяли, суґестії, побажання і т. п. із діяспори, які допоможуть нам скристалізувати нашу ТВОРЧУ УЯВУ, щоби згадана ХВИЛЯ стала не тільки високомистецьким твором, але і наявним мініятурним віддзеркаленням культурного і національно-політичного відродження нашого народу на протязі 19-го і 20-го століття.

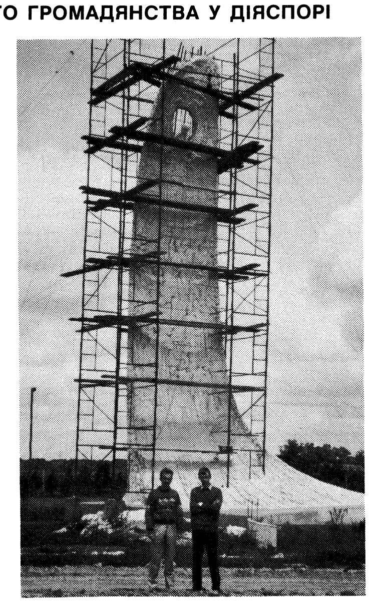
Остаємо з пошаною і вдячністю для всіх тих, що відгукнулися на це наше прохання.

Арґентина, Буенос Айрес, дня 12-го листопада 1992 р.

Володимир і Андрій Сухорські, скульптори

Всякого рода матеріяли, суґестії, запити, і т. п. просимо ласкаво присилати до нас на наступну адресу:

UKRAINIAN COMMITTEE
for T. Shevchenko Monument in Lviv
c/o V. and A. Suchorski
2150 Bloor St. W., Suite 96-A
Toronto, Ont., Canada, M6S 1M8

Володимир і Андрій Сухорські біля розпочатої Хвилі Національного Відродження

У світлу пам'ять мого ЧОЛОВІКА

мґра Володимира Проціінського

у шосту річницю, коли душа його лебедем злетіла до сонця у засвіти, де Господь створив вічний спокій для праведних душ, там він гостює у теремах - палацах Всевишнього.

У пам'ять його складаю 200 долярів на ЗУАДК: жертвам у першу чергу дітям — сиротам, Чорнобильської трагедії.

Дружина ЕМІЛІЯ ПРОЦІНСЬКА

П О Д Я К А

З волі Всевишнього відійшов у вічність 24-го лютого 1992 р. наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДО

бл. п.

СТЕФАН САВЧУК

Висловлюємо нашу найщирішу подяку родині, приятелям та знайомим, які прибули на похоронні відправи та віддали останню пошану і прислугу покійному. Ми дуже вдячні за вислови співчуття в цьому невимовно болючому часі за молитви і Божественні Літургії, за чудові квіти та за щедрі пожертви на добродійні цілі в пам'ять покійного.

Особлива подяка Любі і Павлові Міхалевичам, які відвідували покійного в шпиталі і вдома та помагали нам в часі хвороби покійного.

Щира подяка Всечеснішим отцям Тарасові Прокопови і Лаврентію Лавринюкови за похоронні відправи в заведенні похоронному, церкві і на цвинтарі та за участь на тризні після похорону і щирі прощальні слова за покійного. Особливу щиру подяку висловлюємо о. Лаврентію Лавринюкови за часті відвідини покійного в шпиталі.

Дякуємо похоронному заведенню Петра Яреми в Ню Йорку за взірцеве переведення похорону.

НА СЛУЖБИ БОЖІ ЗЛОЖИЛИ:

Rose Ann O'Hare, Mary Giordano, Dr. John Connor, Mr. Mrs. Cosmo La Costa, Mary Back, Ethel Mc Bride, Dr. Mrs. De Sanctis, Mr. Mrs. G. Zunno, Anna Avignone, Mr. Mrs. Frank De Angelis, Dr. W. I. Gerent, Mr. Mrs. Egierd, Mr. Mrs. Chabar, **Маня Бок, Юзя і Михайло Попадич, Борис Галаган (2), М. Атаманчук, М. Б. Стець, Марія і Юліян Бачинські, Анна і Стефан Секрета, Аскольд Лозинський, Володимира і Стефан Сливоцькі, В. Ґ. Андрусишин, д-р Д. Патриляк, Марія і Роман Кушнір, С. Парохоляк, Катерина і Стефан Легкі, Ірена і Іван Мокрівські, д-р Христина Сливоцька, Ф. Боґінський, Галина і Ярослав Оберишин, Марія Луцик, родина Грицковян, Надія і Ярослав Пастушенко, Соня і Володимир Костюк, Ненсі і Петро Міхалевич, Юлія і Юрій Василинюк (2), Анна і Ярослав Салєцькі, родина Федчук (2), Анна і Володимир Рак, Адріяна Підвербецька, Оксана і Богдан Кузишин, Катруся і Бронислав Богдан, Люба і Павло Міхалевич, родина Глушевські, родина Чорнодольські, Ольга і Семен Літепло, Розалія Стадник, Надія Данилюк, Стефанія і Петро Бабій, Лідія і Ярослав Черник, Іван Гарасимів, Михайло Гарасимів, Катерина Тащук, Тереса і Володимир Мицак, Татіяна і Іван Макар, Лідія і Василь Голод, Катруся і Ярослав Червоняк, о. Микола Дядьо.**

КВІТИ ЗЛОЖИЛИ:

Борис Галаган, Рената Мручкевич з родиною, Ірена Сушків, Мері і Борис Черник, Ігор Черник, Лідія і Ярослав Черник, родина Chabar, Mr. Kevin Dahill, The Allen Pavilion Administration, Department of Urology Columbia Presbyterian Medical Center, The Allen Pavilion Nursing Administration, Clinical Service Board and Physicions Staff of Allen Pavilion, Dr. Carl and Mary Olson.

НА БУДОВУ ЦЕРКВИ СВ. ТЕКЛІ В БРОДАХ НА УКРАЇНІ зложили:

500 дол. — Стефанія Савчук;
150 дол. — Борис Галаган;
по 100 дол. — д-р Ігор і Александра Савчук, Лідія і Ярослав Черник, Ірена і Володимир Гриник (Канада), Рената Мручкевич з родиною;
по 50 дол. — Борис і Мері Черник, Ігор Черник, Ерні і Микола Богдан, Люба і Павло Міхалевич, Ірина і Ярослав Куровицькі, Анна і Ярослав Салєцькі, Катруся і Бронислав Богдан;
40 дол. — Анна і Адам Домбровські;
30 дол. — Марта і Евстахій Ярош;
по 25 дол. — родина Бойдуник і Федаш, Ненсі і Петро Міхалевич, Марія Міхалевич, Стефанія Міхалевич, Андрій міхалевич, Миролюб Лозинський, Дарія і Богдан Кекіш, Стефанія і Дмитро Косович, Ольга і Теодозій Зазулі, Олександра Крумшин, Галина і Ярослав Оберишин, Александра і Михайло Юзенів, Анна і Стефан Секрета, Лідія і Андрій Закревські, Юлія і Юрій Василинюк, Евгенія і Евген Івашків, Рома і Зенон Васильців, Михайло Суботин, Марія і Яків Палій, Ольга Мединська, Александра і Мирон Стебельські, Олімпія і Володимир Роговські, Тамара і Парфірій Панкевич;
по 20 дол. — Зірка і Микола Галів, Філя і Юліян Чорній, Джов і Пеґі Стівенс, Любба Ярема, Ольга і Роман Гаєцькі, Надія і Ярослав Пастушенко, Марія Салєцька, д-р В. І. Ґрент, Михайло Гарасимів;
15 дол. — Іван Гарасимів;
по 10 дол. — Марія Шепарович, Наталія Дума, Орися і Микола Лаба.

CHILDREN OF CHORNOBYL RELIEF FUND:

200 дол. — Володимира і Стефан Сливоцькі;
145 дол. — Residents & Laboratory Staff, Department of Urology;
по 100 дол. — Recovery Room and Ambulatory Unit, Allen Pavillon, Dr. Steven Kaplan, **д-р Зенон і Надія Матківські, д-р Христина Сливоцька, Рома і Андрій Гадзевич, д-р Христина і д-р Ярко Кохан;**
по 50 дол. — Роксоляна і Стефан Місило, д-р Юрко і Мотря Сосенки, Dr. Pietro Scotti, Mr. & Mrs. Stephen Perlow;
по 25 дол. — Janina Rowland, Dr. Mrs. Gerald Weinberger, Dr. Mitchell and Dr. Rhonda Benson.

НА ФОНД ДІТЯМ І МОЛОДІ ЖЕРТВАМ ЧОРНОБИЛЯ через Союз Українок Америки зложили:

150 дол. — Борис Галаган;
100 дол. — д-р Христина Сливоцька;
25 дол. — Ольга і Ярослав Городецькі;
20 дол. — Надія Савчук;

На Український Музей в Ню Йорку:
20 дол. — Марта Черник;

На пресовий Фонд „Наше Життя" зложили:
по 50 дол. — Анна і Володимир Рак, 83-ий Відділ Союзу Українок в Ню Йорку.

На Суспільну Опіку СУА — Поміч Україні:
25 дол. — зложила Апольонія Книш.

Щераз складаємо всім нашу найсердечнішу подяку.
Нехай Всевишній Господь винагородить вас щедрими ласками!

У безмежному смутку

СТЕФАНІЯ САВЧУК — дружина
д-р ІГОР САВЧУК з дружиною АЛЕКСАНДРОЮ і дітьми АЛЕКСАНДРОМ, МАРКІЯНОМ і ҐЯРОЮ

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями, що у вівторок, 24-го листопада 1992 р. в Гемстед, Лонґ Айленд, Н. Й. упокоївся у Бозі

СЛ. П.

ПЕТРО ШАНАЙДА

Горем прибиті:

дружина — АНАСТАЗІЯ НЕНСІ
дочка — КОНСТАНТИНА КЕБАЙЛО
з чоловіком ДЖЕФРІ і сином МИХАЙЛОМ ПЕТРОМ
теща — МАРІЯ ДЯЧУН
брат — МИКОЛА ШАНАЙДА ІВАНОВИЧ
братанка — ЯВДОКІЯ ФУНДАЛА
та ближча і дальша родина в Україні

ПАНАХИДА — п'ятниця, 27-го листопада о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні John Senko, 89 Penninsola Blvd., Hemstead, N.Y.

Відвідини від год. 2-ої до 5-ої і від 7-ої до 9-ої.

ПОХОРОН — субота, 28-го листопада о год. 9:30 ранку в церкві св. Володимира, 709 Front Street, Hempstead, N.Y., **а опісля на український католицький цвинтар св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.**

ГРОМАДЯНИ! Негайно зверніться до місцевого секретаря чи організатора УНСоюзу, або пишіть прямо до Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Ситі за інформаціями про Союзове забезпечення. Пам'ятайте про народну приповідку: БЕРЕЖЕНОГО ГОСПОДЬ БЕРЕЖЕ!

Економічна...

(Закінчення зі стор. 2)

ня обсягу виробництва продукції та послуг". Ідея державної позички, ґарантованої перерахованням на тверду валюту, також є не тільки добра, але й конечна. Щоб покрити бюджетні дефіцити, є багато краще позичити, чим друкувати.

Тут тільки можна зробити одну важливу заввагу. Кучма нічого не говорить про методу впровадження гривні та про проблему її конвертованости, а воно незвичайно важливо подати до загального відома, які його пляни зокрема відносно конвертованості. Завваги Кучми відносно державної політики в напрямі підтримки і заохоти модерних галузей в індустрії є першорядної ваги. На його думку, „Україна не бананова республіка". Україна має і науковий, і індустрійний потенціял, щоб бути успішною у найбільш заавансованих ділянках і їх держава повинна підтримати.

І врешті проблема торговельних зносин з Росією. Історія стосунків між українцями і росіянами належить, мабуть, до найбільш болючих. Не диво, що багато людей в Україні великої симпатії до росіян не виказують і виходять з кличами щось в роді „геть від Росії" і „лицем до Европи".

Та інша можливість, це приклад повоєнних взаємин між Францією і Німеччиною, тому що не має сумніву, що принаймні з економічної точки зору добросусідські відносини між Україною і Росією принесуть великі користі для обох. На наступних принаймні десять літ треба забути про можливість значних експортів України до країн Заходу. Найкращим ринком для українських товарів, це якраз Росія та інші країни колишньої економічної спільноти СССР. І тому варто погодитись із такими заввагами Кучми: „Антиросійські дії в політиці призводили до антиукраїнських економічних наслідків. Треба навчитися домовлятися з Росією на рівні двох незалежних держав, на рівні банків, на рівні підприємств. Необхідно приборкати амбіції тих українських чиновників, котрі вчора молилися на Москву, а тепер на неї плюють".

І в загальному, дотеперішні промови і акції Кучми, це немов подув свіжого повітря в Україні. Надіймось, що в нього знайдеться теж політичний хист, щоб він зумів оці програми впровадити в життя.

СКІЛЬКІСТЬ, НЕ НЕВАРТІСТЬ

„У статті Я. Татомира з 13-го листопада п. з. „Невже брак єдности зруйнує велику нагоду" надруковано помилково „вартість гроша" замість „скількість гроша". — Ред.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 20-го ГРУДНЯ 1992 Р.

Карнеґі, Па. Річні збори Б-та ім. Івана Франка 481-ий Відд. відбудуться в авдиторії церкви Святої Трійці в Карнеґі, Па. На порядку нарад: звіти за 1992 р. та вибори урядовців Відділу на 1993 р. Просимо всіх членів взяти участь у цих зборах. — Гелен Возняк, секр.